

ගී Gee... Sandaluwa සඳලුව

සිසිර දිසානායක

හැවුම් ක්‍රමයුරු ගීයක වෙල් ඉපහැල්ලේ

අප මව් බිමෙන් වෙනත් රටකට සංක්‍රමණය වීමේ දී අපත් සමඟ නො දැනීම සංක්‍රමණය වෙත දේ සඟවැලන්තට අපහසුයි. ඒ දේවල් වීළි දැක්වෙන්නේ ඇතැම් විටෙක අපත් නො දැනුවත්වමයි. අපේ ලෙසට මුසු වී ඇති ජානමය ශක්තීන් හැකියාවන් බවට ඉස්මතු වීම නො වැලැක්විය හැකියි. බහු වාර්ගික දේශයක් ලෙස නම් වුණ ඕස්ට්‍රේලියාවට විය ආශීර්වාදයක්. නොයෙක් ශිල්පීය දක්ෂතා අතර කලාත්මක හැකියාවන්ට ලැබෙන්නේ මුල් තැනක්. මේ හැකියාවන් මව් පියන්ගේ ලෙසින් දායාද කොටගෙන හිසඟ කුසලතාවයක් ඇතිව ඉදිරියට වන අපේ දෙවන පරපුර පිළිබඳව සැමදාමත් අප දැක්වෙන්නේ සුබ සිහින.

ගුණාත්මකව අති සුවිසල් ප්‍රසංගයක්, සුදුරු පුතුවගේ ගායනා හැකියාවන් විසල් පරාසයක විහිද ගිය මේ ප්‍රසංගයේ දී සරළ ගී, ජන ගී, මෙන් ම ඉංග්‍රීසි ගීත ද ඉදිරිපත් වීම විශේෂයක්. සියලු දෑ මතකයෙන් ගයන සුදුරු පුතුවන් ඒ අවසරයෙන් සිය අහින, රංගන සහ නර්තන හැකියාවන් ප්‍රේක්ෂකයින් ට ඉදිරිපත් කලේ ඉතා සියුම් ලෙසින්,

නිරායාසයෙන් ළමා වියේ වළිපත්තේ සිට යොවුන් වියට විඩිකම් කරන සුදුරු හඬ ප්‍රසංගයක් පුරාවට හැවුම් මිනිස් වක් කරවුයේ සිය වැඩිමල් සොයුරු උදාර පුතුවගේ තාල වාද්‍ය භාණ්ඩ වැයුම් සහ වැඩිමල් සොයුරිය, උදාරගේ නර්තන සමඟින්. මෙහිදී නර්තනයට වක් වූ ලක් දරුවෝ ළමා කණ්ඩායමක් , ගායනයට වක් වූ පිරිසත් සංගීත අධ්‍යක්ෂණය කළ නාලක වීරකෝන් සහායදා ඇතුලු වාද්‍ය වාක්දයන් , සුදුරු පුතුවන්ගේ ගායනය සඳහා උපදෙස් දුන් වාසනා වීරකෝන් මහත්මියත් , කටහසෙන් දායක වූ ශ්‍රීනාත් මද්දුමගේ කලාකරුවන් ප්‍රසංගයට ලබා දුන්නේ මහත් ආලෝකයක්. නිවේදන කටයුතුවලදී මෙන් ම නර්තනයෙන් ද දායක වූ දියණියන් අනෙකුත් ළමා පිරිසත් ප්‍රසංගය විවිචුවන් බවත් සඳහන් කළ යුතුමයි. නර්තනය පුහුණු කළ වලංක අතලගේ, නර්තනාචාර්යවරයා ද සිහිපත් කළ යුතුයි.

නිරයෙන් ඉදිරියේ සිට දෙමව්පියන් කළ පිළිගැනීමේ සහ ස්තූති කතාව අවසන් වූයේ හැඟීම්බරව. මුලින්ම තුන් සරණය කවි ගයමින් ද අනතුරුව මව් පිය ගුණ ගයමින් ද සුදුරු පුතුව සිය ප්‍රසංගය ඇරඹුවේ ප්‍රේක්ෂකාගාරයේ අත්පොළසන් අතරින්. අපගේ ශාන්තිකර්මවලදී ශිල්පීන් දෙබසක යෙදෙන අන්දම සිහිපත් කරමින් ,

සුදුරු ඩී සිල්වා පුතුවන්ගේ තුන්වන වේදිකා දැක්ම "සුමිසුරු සිහල ගී" ප්‍රසංගය පසු ගිය දා ඉදිරිපත් වූයේ විශිෂ්ඨ ආකාරයෙන්, ප්‍රමාණාත්මකව අති විසල් ප්‍රසංගයක් නො වූ වද සුදුරු පුතුවන් ඇතුලු දරු කැල වක්ව වැඩිහිටි ප්‍රේක්ෂකාගාරයකට දායාද කළේ

වේදිකාවට පැමිණි නිවේදකයා සමඟ දෙබසක යෙදෙන්නට හන්දසිරි ද සිල්වා කලාකරුවාගේ පිටපත සකස් වී තිබුණා. නිවේදකයාගේ ඇඳුම ද ඊට ගැලපුණා යාතිකාවකින් අනතුරුව මෙම ශාන්තිකර්ම ගැයුම ඇරඹුණා. ප්‍රසංගයේ මිළඟ අංගය වූ පතල් කවි ගායනයට පෙර ද කෙටි රංගනයක් ළමා සහ වැඩිහිටි පිරිස වෙතින් ඉදිරිපත් වුණ අතර , ඒ සඳහා හන්දසිරි ශිල්පියා අතින් නිර්මාණය වී තිබුණ පතලක පරිසරයක් දොඹකරයක් සහිත වේදිකා සැරසිලි යාන්ත්‍රණය අති විශිෂ්ඨයි. ඉන් අනතුරුව ඉදිරිපත් වූයේ ප්‍රශස්ති ගායනයක්. හටන් කවි කීපයක් ද ඒ සමඟින් ම පෙළ ගැන්වුණා. එකී හටන් කවියේ නාද රටා හා රිද්ම රටා ඇසුරින් විශාරද ගුණදාස කපුගේ ශිල්පියාණන් නිර්මාණය කරගෙන ගැයූ "බිම්බරක් සෙනඟ" ගීය අනතුරුව ගැයුණා. වෙස්සන්තර වැලපුමේ කවි කීපයක් ගායනය කළ සුදුරු පුතුවන් ඒ ඇසුරින් ලයනල් රන්වලයන් නිර්මාණය කර විශාරද වසන්තා මධුරාංගනී ගායනා කළ "සඳසාවි මා" ගීය ගැයුවා. තමන්ට ගායනයේ දී උපදෙස් දෙන

වාසනා වීරකෝන් මහත්මිය සමඟ "මගේ මන්දි නම් බිසෝ" නූර්ති ගීයත් සමත් ලෙහින් ශිල්පියා ගැයූ "මිණි ගං දූරේ " ගීයත් ප්‍රසංගයේදී සුදුරු පුතුව ගායනා කළා. "බිම්බරක් සෙනඟ" ගීය රන්ත ශ්‍රී විජේසිංහයන්ගේ රචනාවක් වූ අතර " සඳසාවි" ගීතය අප අතින් ලියවුණ රචනාවක්. මිණිගං දූරේ ජගත් ජේ. චිදිරිසිහයන්ගේ පද රචනාවක්. මේ සියළු ගීත කෙටි නාටකීය අංග සමඟ ඉදිරිපත් වූණා. අනතුරුව ගපගා වන්තමට අනුව සිය සොයුරිය සමඟ නර්තනයක යෙදුණ සුදුරු පුතුව සිය සොයුරිය සහ සොයුරා සමඟ නර්තනයක යෙදුණේ රාවණා සහෝදරයින් නිර්මාණය කළ ගීයකටයි. මෙම නර්තන නිර්මාණ සුදුරු ගේ පුතුවගේ නිර්මාණ වූ අතර, නර්තන පුහුණුකිරීම් වලංක අතලගේ නර්තනාචාර්යවරයාගෙන්.

විවේකයෙන් පසුව සුදුරු පුතුව සිය ප්‍රසංගයේ දෙවන භාගය අරඹන්නේ ඉංග්‍රීසි ගීත කීපයක් ගායනා කරමින්. ඒ අනුව අප-රදිග ඇදුමත්, වේදිකා සැරසිලිත්, සකස් වී තිබුණා. ධර්මසිරි ගමගේ රචකයාණන් ලියා ආචාර්ය ප්‍රේමසිරි කේමදාසයන් සංගීතවත් කොට ආචාර්ය විශාරද හන්දා මාලුගිය ගැයූ "අම්මාවරුනේ" ගීයත් රන්ත ශ්‍රී විජේසිංහයන් ලියා අමරදේවයන් ගැයූ "සතරවරම් දෙවි ගීතයත්" විශාරද ජනක වික්‍රමසිංහයන් ගැයූ "කිරුළ මුතු" ගීයත් ආචාර්ය විශාරද හන්දා මාලුගිය ගැයූ "අරලිය ලන්දට" ගීයත්, "සීතා මා සිරියා" නූර්ති ගීයත් ගැයිමෙන් අනතුරුව සුදුරු පුතුව පැරණි රසාංග කීපයක් ගැයිමට යොමු වූයේ සිය ගායනීය කුසලතාවය තව තවත් ශිල්පීය මට්ටමින් දැක්වීමටයි. "දස ලඳඳාර්" , "හෙට නාඩගමේ" (නාඩගම ගී) , මිල්ටන් පෙරේරා ශිල්පියාණන් ගැයූ "රන් පොකුණෙන් දිය" වැනි ගීත ඉදිරිපත් කිරීමේදී වම අංග නර්තනයෙන් හා රංගනයෙන් මොනවට හැඩ වුණා. දෙවන භාගයේ නිවේදන කටයුතු කරමින් ඉදිරිපත් කළේ ශ්‍රීනාත් මද්දුමගේ රංගනවේදියායි.

"සුමිසුරු සිහල ගී" ප්‍රසංගය ගී සඳලුවට මෙවර ආරාධනා ලැබුවේ විය හුදෙක් අන් ශිල්පීන්ගේ ගී ඉදිරිපත් වුණ ගී ප්‍රසංගයක් වූ නිසා ම නොවේ. සුදුරු ඩී සිල්වා පුතුවන්ගේ මුල් ම ස්වභාවික ගීයද වීළිදැක්වීම නිසාවෙනි. ප්‍රසංගයේ අවසන් අංගය ලෙස වීර පුරන් අප්පු සිහමා පටය වෙනුවෙන් සුනිල් චිදිරිසිංහයන් ගැයූ කවි

පන්තිය ගැයුමට පෙර සුදුරු පුතුවගේ කුඩාදුල් ස්වභාවික ගීය ඉදිරිපත් වුණා. තරුපති මුණසිංහ තරුණ සංගීතවේදියාණන්ගේ සංගීතවත් වුණ පුතුව වෙනුවෙන් ලියවුණ මේ ගීය මෙවර ගී සඳලුවට මෙම ප්‍රසංගය කැඳවීමේ නිමිත්තයි.

ගොයම් කපා බැන ගෙදරට ගත් පසු ඉතිරි වන හිස් වෙල් යායයි, "ඉපහැල්ලේ". මේ කාලයට ගැමි දරුවන්ගේ කෙළි බිම වන්නේ මේ ඉපහැල්ලයි. හේමලයින් යනුවෙන් ගැමියන් හඳුන්වන්නේ සෙවනැලියි. ඉපහැල්ලේ නළියන සෙවනැලි කල්ලි ක්‍රීඩාවට සුදානම් වන ගැමි දරුවන්ගේයි කල්ලි කෙළිම අපගේ පැරණි ජන ක්‍රීඩාවකි. "ඇහිරි ගානවා" යනු කැනැසීමයි. මේ ගීය ගායනා පුතුවන් ඔවුන් හා එක් වීමට සිය පියාගෙන් අවසර පතයි.

"ගොයම් කපනා විටත්" , කමතේ කොල පාගන විටත් මේ පුතා ඒවාට සහය වුණේ යටි සිතේ තවත් අදහසක් ඇතිවයි. ගොයම් කැපූ පසු වෙල් වීළිය ඉපහැල්ලක් වී ඔවුන්ට කෙළිපිටියක් මැවෙයි. "කොළදිත් කරනවා" යනු ගොයම් පැහීමයි. ගොයම් පාගා බැන අවුටලට පිරවූ පසු කමතද නිදහස් වී ඔවුන්ට කෙළිපිටියක් බවට පත් වෙයි. කෙළි සෙල්ලමට යනවානම් ඉගනීමේ කටයුතුව කළ යුතු වෙයි. "කල විටි පිරිත" ගොයම් පැහීමට කලින් ගායනා වන සෙත් පැතුමකි. ගොයම් පාගන විට කට පාඩමින් කලවිට පිරිත ගයා පෙන් වූ මේ පුතුව සකස්කඩය රැට කියවීමට සපට වෙයි කුඹුරු වැඩට මෙන්ම අනෙක් සෑම විටම තමන් සමඟ සිටින කොල්ලන් රැනට එක් නො වුණහොත් විය හොඳදැයි මේ පුතුව පියාගෙන් විමසයි.

අධ්‍යාපනයටම දරුවන් යොමු කරවන දෙමව්පියන්ට ඔවුන්ගේ පෞර්ෂය වඩවන

සහ සාමූහික හැඟීම් දනවන සමාජ ආශ්‍රයද වැදගත් බව දැනවීම අරමුණු කොටගෙන මෙම පද රචනාව ලියවිණි. තරුපති මුණසිංහයන්ගේ කෙළ ලොල් බව කැටි වුණ තනුවටත් ගැමි පරිසරය මවන සංගීතයටත් අනුව සුදුරු පුතුව ගායනයෙන් ද, අහිනගෙන් ද මෙම පදමාලාවට උපරිම සාධාරණය ඉටු කළ බව සිහිපත් කරන්නේ ඉතාමත්ම සතුටින්. ඉතින් සුදුරු පුතුව ඇතුලු සියලු දෙනාට ජය !

වෙල් ඉපහැල්ලේ වීළියයි මගේ අම්මේ හේමලයින් නළියන්නා..... නෑ ඉවසිල්ලේ කල්ලි කෙළින්ටයි - ඇහිරි ගානේ යකඳ්දං මං මගේ අප්පවිටි?

ගොයම් කැපීමලේ අවි කෑවේ කොළදිත් කමතේ නිදි වැරැවේ ඉපහැල්ලේ තනාගෙන කමත මුදාගන්නටයි - මගේ අම්මේ..... !

කලවිටි පිරිතම පාඩම් දැන් සකස්කඩේ රැ කියවකඳ්දං අපෙ කොල්ලේ තලේ මං නොයා ඉතින් හොඳයෑ - අප්පවිටි !

ගායනය - සුදුරු ඩී සිල්වා
තනුව සහ සංගීතය - තරුපති මුණසිංහ
රචනය - සිසිර දිසානායක